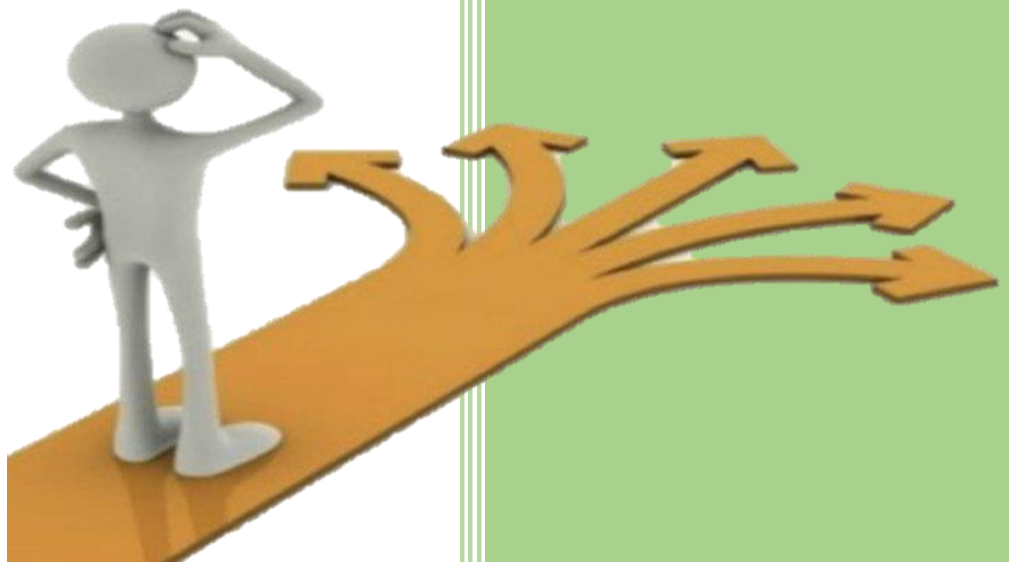

2020

Utredning skolestruktur Osen kommune

Aaknes Sissel Blix
Osen kommune
30.06.2020

Utredning skolestruktur Osen kommune

FORSKNING SMÅ SKOLER/SMÅ GRUPPER.....	2
PEDAGOGISK UTBYTTE OG UTFORDRINGER	3
PSYKOSOSIALT PERSPEKTIV SMÅ SKOLER	3
ØKONOMI – KOSTNADER	5
Skoleskyss til Strand skole.....	5
Skoleplass ved Lauvsnes skole i Flatanger kommune	5
Skoleskyss til Lauvsnes skole	5
Kostnader ansatte	6
Kostnader dersom familier flytter	6
LOKALMILJØET.....	7
Seterssamfunnet	7
Samfunnet i Osen.....	8
HVA SIER LOVVERKET OM SKOLENEDLEGGELSE?.....	8

Forskning små skoler/små grupper

I saker om skolenedleggelse blir det oftest vist til minkende/lavt elevtall, økonomi og kvaliteten på skoletilbudet. Statlig sektorlovgivning og avtaleverk gjør at tallet på skoler er kommunenes eneste reelle styringsmulighet for ressursbruken i grunnskolesektoren. Nyere forskning antyder at aldersblanding kan ha klare fordeler sett fra et pedagogisk ståsted, men resultater fra dette og andre prosjekt tyder på at potensialet ikke utnyttes godt nok i de fådelte skolene i dag. Videre viser forskning at elever ved små skoler har klarere planer for fremtiden enn elever ved de store skolene, og mindre skoler bruker lokalmiljøet mer enn skoler i sentrale strøk (større skoler). Det er ingen statistikk som viser at små skoler gjør det dårligere enn de store skolene på f.eks. nasjonale prøver.

Skoleforskningen er ikke entydig i sine konklusjoner rundt fordeler og ulemper ved store og små skoler, sier professor Hans Bonesrønning ved Institutt for samfunnsøkonomi, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU). Seniorforsker Karl Jan Solstad ved Nordlandsforskning i Bodø sier det ikke er dokumentert at kvaliteten ved små skoler er dårligere enn ved store. For de eldste elevene har et større miljø med flere jevnaldrende selvsagt fordeler. For de minste elevene kan det være mer negativt, sier Solstad og peker blant annet på lang skoletransport. Skolenedleggelse betyr lengre skolevei og flere barn som busses hver dag. Barn som før fikk daglig mosjon med et par kilometers gåtur til og fra skolen, tilbringer nå mer passiv tid under transport.

Elevtallet i Osen kommune er lavt, og vi har en utvikling i barnetallet som tyder på at elevtallet vil fortsette å synke fremover. Når man i forskning omtaler små skoler, ser vi at både Strand barne- og ungdomsskole og Seter skole og barnehage er små skoler. Vi har ingen trinn som overstiger den nasjonale standarden på antall elever pr kontaktlærer, og selv om skolene går over til fådelte skoler, vil vi fortsatt ikke overstige de nasjonale føringene om gruppestørrelse; 15 elever på 1-4. trinn og 20 på 5.-7. trinn og 8.-10. trinn i ordinær undervisning. Ved Seter skole og barnehage er vi samtidig i den situasjonen at det ikke er barn i barnehage, og at den yngste eleven ved skolen starter sitt siste år på småtrinn høsten 2020. Ved Strand barne- og ungdomsskole har vi fortsatt tilvekst fra barnehagen, og det er lite som tyder på at dette foreløpig vil stoppe opp.

Det har vært liten tradisjon for samarbeid mellom de to skolene i kommunen, men de siste årene har de utviklet en del samarbeid. Planen for skoleåret 2020/2021 er at dette samarbeidet skal utvikles enda mer. Det er planer om jevnlig dager sammen hvor elevene ved de to skolene får besøke hverandre, og på denne måten får de undervisning i sitt nærmiljø samtidig som de blir kjent med nærmiljøet ved den andre skolen.

Situasjonen ved Seter skole og barnehage har vært i endring utover denne våren, og pr i dag er det nå 1 elev igjen ved Seter skole og barnehage. Noen av elevene flytter fra stedet, i tillegg til at vi har innvilget søknad om skoleflytting til Strand barne- og ungdomsskole hjemlet i oppl.l.

Vedtak om skoleflytting hjemlet i oppl.l. gjør at kommunen får kostnaden rundt skolekjøringen mellom Seter og Sandviksberget, men samtidig legger dette til rette for at det er mulig for familier og fortsatt bo på Seter og være en del av Setersamfunnet.

Pedagogisk utbytte og utfordringer

Det er ingenting som tyder på at det faglige utbytte ved Seter skole og barnehage står noe tilbake for Strand barne- og ungdomsskole eller andre skoler. Sammenligner vi de to skolene ser vi at forskjellen på resultatene mellom de to skolene veksler fra år til år og fra fag til fag, men det er ingenting som tyder på at elevene ved Seter skole og barnehage har dårligere faglig utbytte enn det andre elever har. Ansatte ved små skoler må ha kompetanse til å undervise på mange trinn og i mange fag. Dette gjør at de har mye tilleggsutdannelse for å tilegne seg den kompetansen som er nødvendig. Vi vet at flere av de ansatte ved Seter skole og barnehage er høy utdannelse.

Totalt sett utfyller lærerne ved de to skolene hverandre, og vi er enda et skritt nærmere å fylle de fagkravene som skal være innfridd fra høsten 2025. Ansatte i skolen er i bevegelse som i alle andre yrkesgrupper, og siden antall ansatte ikke er så veldig høyt, er vi sårbare med tanke på kompetanse. Dersom ansatte i skolene hos oss slutter, kan vi fortsatt ha nok folk, men vil likevel i flere tilfeller miste kompetanse som gjør at vi ikke oppfyller kravene fra 2025. Dette betyr at vi fortsatt må satse på videreutdanning, og da særlig for pedagogene. Det planlagte samarbeidet mellom skolene fra høsten 2020 er bl.a. planlagt for at skolene totalt skal være bedre rustet til å møte neste skoleår, slik at de ansatte i skolene kan benyttes opp mot alle elevene. Skolene har planlagt en ukentlig dag hvor skolene skal være sammen, noe som ville gi alle elevene et likeverdig fagtilbud. Samtidig har vi i koronaperioden gjort oss gode erfaringer med digital undervisning for elevene, slik at vi kan fortsette kontakten selv om de ikke får møtes fysisk.

I elevundersøkelsen spørres det om elevenes opplevelse av støtte fra lærer. Det ligger fem spørsmål i denne kategorien, og begge skolene får her 4,3 poeng (av 5,0) av sine elever. Elevene har også svart på tre spørsmål ang læringskultur (arbeidsro, lov til å gjøre feil, viktig med skolearbeid) og her gir elevene ved begge skolene snittpoeng på 4,0 av 5,0 poeng til skolen sin. Når det gjelder motivasjon, ser vi at elevene ved Seter skole og barnehage gir en snittsum på 3,8 poeng, mens elevene ved Strand barne- og ungdomsskole har en snittsum på 3,6 poeng. Her er også 5,0 høyeste score.

Begge de to skolene er kommet godt i gang med forberedelsene til å ta i bruk Fagfornyelsen, nye læreplaner, fra høsten 2020. Koronaperioden gjorde at skolene ikke er kommet så langt som de hadde planlagt, men de nye planene skal innføres fra høsten 2020.

Psykososialt perspektiv små skoler

Thomas Nordahl trekker frem viktigheten med å ha venner, og at dette styrker læringsmiljøet for den enkelte elev. «Å ha venner, det er det aller viktigste for mange unge mennesker. Det er viktigere enn skolen.

– Krenking og mobbing gjør det vanskelig å være elev, sier Nordahl. Oppholder du deg på en skole hvor du blir trakassert og hvor du kanskje ikke har noen venner, kan du i verste fall få problemer resten av livet.»

Ved for få elever ved en skole, kan det være vanskelig for enkelte elever «å finne noen». Begge skolene har jobbet godt med at elevene skal være sammen slik at ingen blir alene. Likevel kom det frem under samlingen på Drageid at noen savnet «den gode vennen».

Professor i Psykologi, James A. Coan, sier at sosiale forhold av høy kvalitet samsvarer med et lengre, lykkeligere og sunnere liv. Den menneskelige hjernen forventer tilgang til forhold som er preget av gjensidig avhengighet, delte mål og felles oppmerksomhet.

Det er mange meninger rundt hvorvidt små skoler er bedre eller ikke for elevene, men at vi som mennesker har behov for samhandling med andre er de fleste enige i. Mennesket er fra naturens side et flokkdyr, og dette sitter dypt i de fleste av oss. Det å ha en god venn som vi kan snakke ekstra godt med, er også viktig for en stor del av befolkningen. Vennskap styrker læringsmiljøet for elevene.

Forskning viser at sosial tilhørighet og nærhet til lokalsamfunnet er grunnleggende forutsetninger for en inkluderende skole sier professor Halvor Bjørnsrud. Videre viser massiv forskning at gode relasjoner mellom lærer og elever fremmer god og effektiv læring i **skolen** (Drugli 2012). Dette kan bety at skoler i små samfunn og med god lærertetthet har større forutsetning for å skape godt læringsmiljø og gode relasjoner, men samtidig trenger ikke god lærertetthet/små grupper bety at relasjonen mellom elever og ansatte i skolen er god nok. Vi har i elevundersøkelsen utslag ved begge skolene på at elever opplever mobbing fra voksne på skolen. Dette viser at ikke alle voksne ved de to skolene har like god relasjon til alle elevene. Mobbing er en subjektiv tolkning av relasjonen mellom to mennesker.

Begge våre skoler er små skoler, og det kan for noen være utfordrende å finne en god venn også ved Strand barne- og ungdomsskole.

Når situasjonen nå er endret slik at det er kun en elev igjen ved Seter skole, vil den største utfordringen bli det sosiale miljøet for denne eleven dersom skolen opprettholdes, uavhengig av samarbeidet mellom de to skolene. Selv om ingen av skolene i Osen er å anse som en stor skole, vil det statistisk sett kunne ligge bedre til rette for elever å finne venner med samme interesse ved en skole på størrelse med Strand enn en skole på størrelse med Seter. (selv om ingen av elevene hadde flyttet)

Vi ser av resultatene i Elevundersøkelsen at de fleste elevene på Seter skole og barnehage trives på skolen, de har gitt svar som gir snittpoeng på 3,8 på en skala til 5,0 på spørsmål om dette. Videre har de svart på om de føler seg ensomme i friminuttene, og tilbakemeldingen her gir 3,3 poeng på en skala til 5,0. På spørsmål om de har noen å være sammen med i friminuttene, gir svarene snittpoeng på 4,5 på en skala til 5,0.

På Strand barne- og ungdomsskole gir elevene et snittsvar på 4,2 på en skala til 5,0 på spørsmålet om de trives på skolen. Her har vi ingen utslag på at elever ikke trives på skolen. På spørsmål om de har noen å være sammen med i friminuttene, gir de snittpoeng på 4,6 av 5,0.

Vi ser også at vi har mobbing ved skolene i Osen kommune, men får ikke frem tall på dette. Olweusundersøkelsen støtter dette.

Det er viktig å ta med seg at elevsvar kan være påvirket av dagsform og humør når de svarer på slike undersøkelser, slik at resultatene må jobbes med på den enkelte skole og over tid før vi kan «sette to streker under svaret».

Økonomi – kostnader

Skoleskyss til Strand skole

Kommunestyret vedtok i DR 2/20 dette: «Kommunestyret forutsetter at det jobbes videre med å legge frem en mer fyllestgjørende rapport, ang struktur, pedagogiske utfordringer, sosialt miljø og økonomiske rammer. Mulig virkning for endring høsten 2021.»

Båtavgangene mellom Setervika og Sandviksberget er begrenset, og det vil ikke være tilfredsstillende å benytte de avgangene som finnes i dag for å få til den samarbeidsløsningen skolene planlegger. Det ble derfor tatt kontakt med Fylkeskommune, AtB, for å få pris på ekstrabåt en dag i uka. Totalprisen for en dag med ekstra båt tur/retur Setervika – Sandviksberget er 130 000.- Dersom skolen ved Seter opprettholdes og vi må ha ekstrabåt alle fem skoledagene i uka, koster dette 650 000.- Ved nedleggelse av Seter skole og barnehage vil denne kostnaden tilfalle fylkeskommunen.

Det var i 2019 totalt 10 innrapporterte innstillinger av båtavganger pga værforhold. Her er det ikke sett kun på skoledagene, slik at disse 10 innstillingene kan ligge på både skoledager, helger og ferier.

Skoleplass ved Lauvsnes skole i Flatanger kommune

Osen kommune har mottatt søknad fra to familier om å få flytte sine barn til Lauvsnes skole i Flatanger. Vi har hatt kontakt med Flatanger kommune for å finne ut om de kan tenke seg å selge skoleplasser til oss, og kostnadene rundt dette. Flatanger kommune er positive til å selge skoleplasser for elever fra Osen kommune. Pris pr elev må endelig nedfelles i en egen fremforhandlet avtale. De viser til tidligere avtale mellom de to kommunene, og signaliserer at kjøp av skoleplass for en elev pr. skoleår ikke vil overstige kr. 100 000.- i 2020-kroner. I tillegg må selvfølgelig Osen kommune koste evt vedtak som er fattet etter Oppl.l. §5-1, jfr forskrift til Oppl.l. §18-1. Om vi legger ned skolen på Seter og inngår avtale med Flatanger kommune om at Lauvsnes skole blir nærskolen, må vi likevel betale for skoleplassen i Flatanger.

Skoleskyss til Lauvsnes skole

Fylkeskommunen opplyser at pris for skoleskyss til Lauvsnes skole i Flatanger ligger på totalt ca 950 000 pr skoleår. Kjøretid en vei ligger på 70 – 80 minutter. Skoleskyssen vil bli samkjørt med allerede eksisterende skoleskyss til Lauvsnes skole. Selv om Osen kommune legger ned skolen på Seter, og inngår avtale med Flatanger kommune om at Lauvsnes skole blir nærskole, må vi betale skoleskyss for evt elever fra Seter som går på Lauvsnes skolen. Dette fordi vi har en annen skole som ligger i vår egen kommune. I utgangspunktet kan kommunen ikke stille vilkår om egenbetaling av skyss dersom vi innvilger en søknad om å gå på en annen skole enn kommunens nærskole. Det kan imidlertid gjøres unntak fra dette dersom skolebyttet ikke har sammenheng med retten til opplæring. Eksempler på at skolebyttet ikke har sammenheng med retten til opplæring er at beliggenheten er praktisk for foreldre, eller at eleven har gode venner på den andre skolen, jfr. Udir 2-2019.

Kostnader ansatte

Lønnskostnadene ved de to skolene ligger på ca 17,8 mill. I budsjettet ligger det inn en reduisering ved Strand barne- og ungdomsskole på 50% ved utgangen av 2020, og en ytterligere reduisering på 100% ved utgangen av 2021. Ved Seter skole og barnehage ligger det inne en reduisering på 50% ved utgangen av 2021. Utover dette er en pedagogstilling og noe assistentstilling finansiert gjennom vedtak som dekkes av andre kommuner. Når disse elevene går ut av skolen, vil inntektsgrunnlaget for disse stillingene forsvinne, noe som kan føre til videre reduisering i ansatte-gruppa.

Samtidig ser vi at det er bevegelse i ansattegruppen, og under den situasjonen vi har hatt denne våren, har vi ikke hatt anledning til å ansette nye folk i de stillingene som er blitt oppsagt. Ved sammenslåing av de to skolene vil det totalt bli noe mer folk enn hva behovet tilsier, men ansatte har fått lovnad på at ingen blir oppsagt. Sett opp imot budsjettet som ble vedtatt i 2020, vil skolene totalt være lønnsmessig innenfor den rammen som ble vedtatt desember 2019.

Kostnader dersom familier flytter

To av familiene på Seter har søkt om skolebytte til Flatanger, og oppgir dette som eneste alternative skole for deres barn. Hva skjer dersom disse søknadene ikke blir innvilget og familiene velger å flytte fra kommunen? Hvordan ser det totale regnestykket for dette ut?

Kommunen får overføringer fra staten basert på folketall, og disse overføringene vil bli redusert dersom disse to familiene flytter. Det er ikke oppgitt en fast sum pr person, da inntektene som en kommune mottar som er knyttet til en innbygger varierer etter både alder og behov vedkommende har (alder, bhg, skole, helsetjenester, etc). Bosted og strukturelle forhold ved kommunen påvirker også inntektene. Alt dette følger de ulike kriterier som ligger i utgiftsutjevningen i inntektssystemet. Størsteparten av kommunenes rammetilskudd fordeles i utgangspunktet med et likt beløp per innbygger, det såkalte innbyggertilskuddet. For 2020 er dette beløpet kr 25.083. I tillegg omfordeles innbyggertilskuddet etter ulike kriterier som ligger i utgiftsutjevningen mellom kommuner; som f.eks. antall barn i skolepliktig alder, antall eldre og bosettingsmønster og reiseavstander i kommunen. Utgiftsutjevningen skal sørge for at rammetilskuddet blir omfordelt fra kommuner som er rimeligere å drive enn landsgjennomsnittet, til kommuner som er dyrere å drive enn landsgjennomsnittet. Alt dette tatt i betraktning, kan vi anslå summen pr barn i skolepliktig alder på ca 130 000.-, mens summen på innbyggere i alderen 20 – 66 år ligger mellom 10 000.- og 15 000.- Siden disse tallene er mer usikre enn tallene for skoleelever velger vi å bruke 20 000.- på alle i familien som ikke er i grunnskolepliktig alder.

Skoleår	Kjøp av skoleplass	Skoleskyss	Total utgift	Tapt inntekt	Differanse
2020/2021	500 000	950 000	1 450 000	810 000	640 000
2026/2027	100 000	950 000	1 050 000	370 000	680 000

I tabellen er det brukt 2020-tall både for 2020/21 og 2026/27, disse tallene vil kunne endre seg både i forhold til inntekt og utgift.

Ved at to familier flytter fra Osen kommune vil kommunen få et inntektstap på ca 810 000.-, og til sammenligning vil kjøp av skoleplass i Flatanger kommune med skoleskyss koste kommunen kr 1 450 000.- skoleåret 2020/2021. Skolekostnadene vil krympe etter hvert som elever går ut av skolen, men kostnader med skoleskyss fra Seter til Flatanger vil opprettholdes så lenge denne skyssen går (uavhengig av antall elever) Etter hvert som innbyggerne blir eldre, går inntekten pr innbygger ned. Skoleskysskostnaden vil følge oss frem til våren 2027, samtidig som skolekostnaden vil gå suksessivt ned etter hvert som elever går ut av skolen. Før den siste eleven er ferdig med grunnskolen, er inntekten på de andre elevene sunket betraktelig, slik at en evt utgift for skoleplass + skoleskyss i en annen kommune er langt større enn inntekten for familien som innbyggere i Osen kommune. Kostnaden vi får dersom familiene blir i Osen kommune og vi kjøper skoleplass i Flatanger skoleåret 2026/27 vil være 1 050 000, mens en tapt inntekt vil ligge på 370 000 ved at familier flytter. Vi ønsker ikke at innbyggere i Osen skal flytte fra kommunen, men et inntektsfall på grunn av flytting er ikke et argument for å kjøpe skoleplass i en annen kommune, da dette gir en høyere kostnad enn inntekten kommunen har på hele familien. Det at familiens arbeidende medlemmer skatter til kommunen har heller ingen virkning, da skatteinntektene i kommunen er så lave at dette er en del av utjevningen. Det at kommunen legger til rette for at familien kan bo i kommunen og gå på en større skole her, vil være et like godt alternativ for elevene ved Seter skole og barnehage, og samtidig et bedre alternativ for Setersamfunnet og Osen kommune i sin helhet.

Kostnader for Setersamfunnet ellers er vanskelig å anslå, men det er ingen gunstig situasjon at folketallet går ned, verken for samfunnet på Seter eller Osen kommune i sin helhet.

Lokalmiljøet

Setersamfunnet

De som bor på Seter er engasjerte i lokalsamfunnet sitt, og har stått på for både elever i skolen og for befolkningen for øvrig slik at de har hatt tilbud på ettermiddag og på kveldstid. I tillegg vet vi at det har vært gjort en formidabel innsats i forbindelse med f.eks. Sætervik Havfiskefestival. Denne har vært godt besøkt, og dugnadsinnsatsen har vært stor av både fastboende og folk som ellers har tilknytning til bygdesamfunnet. Denne festivalen har vært med på å gi god omtale av bygda langt utover Osens grenser, og samtidig styrket turistnæringen i området.

Skolen har stor betydning for lokalsamfunn og bosetting. Forskere i Nordlandsforskning har vært i kontakt med foreldre i mindre samfunn, og disse foreldrene sier at det er viktig med både barne- og ungdomsskole på et sted om de skal bosette seg der. Forskerne fant videre at det er et bedre alternativ å opprettholde skoler og heller sikre faglig bredde og økonomisk drift gjennom mer samarbeid mellom skolene og bruk av IKT i undervisningen.

Nedleggelse av skolen på Seter kan gjøre det mindre attraktivt for barnefamilier å flytte til plassen, men samtidig kan det også hende at en skole med svært lavt elevtall ikke øker sjansen for tilflytting. Eventuelle tilflyttere vil ha skoletilbud ved Strand barne- og ungdomsskole, og reisetiden dit er innenfor anbefalt tid til skoleskyss. Skolen på Strand er også en liten skole i nasjonal målestokk.

Færre fastboende på Seter kan også påvirke antall båtanløp mellom Seter og Sandviksberget, men så lenge kommunen har skoleelever på Seter, må det være båtskyss slik at elevene kommer seg på skolen. Hvorvidt resterende ruter blir påvirket vet vi ikke. Seterlista peker på skolebygningens rolle i samfunnet; Nærskolen er en sjølstendig verdi for bygda. Hvis nærskolen forsvinner, forsvinner alle sosiale arrangement knyttet til skolen, som 17. mai, juletreff osv.

Samfunnet i Osen

Man kan i utgangspunktet tenke at nedleggelse av Seter skole ikke får noen påvirkning på samfunnet på Strand spesielt og i Osen generelt. Det oppleves som at kontakten mellom samfunnet på Seter og samfunnet i Osen for øvrig har vært liten, og at man ikke har hatt så veldig mye med hverandre å gjøre. Dersom man legger mer vekt på deltakelse fra begge sider når noe arrangeres, kan man oppnå mer samhandling i hele kommunen. Hele Osen kommune lider av befolkningsnedgang, og dersom man ser for seg å skulle bestå som egen kommune, må det fra begges sider av Svessfjorden jobbes med å se på hele Osen kommune som en kommune. Osen består av mange typer bygdesamfunn, både ved fjell og sjø, noe som betyr at det finnes muligheter for de fleste som ikke ønsker å bo i tettbebygde strøk. Skal vi som kommune bevare vår egen eksistens må vi jobbe for å øke bolyst og blilyst i hele kommunen. Samarbeid mellom bygder og samarbeid innenfor turistnæringene vil være med å løfte kommunen. Omstillingsprosjektet gir også en gylden mulighet til å utvikle næring i hele kommunen. Det vil ikke være riktig å la elevene ved Seter skole og barnehage «betale prisen» for å opprettholde samfunnet på Seter. Denne oppgaven må den voksne delen av befolkningen ta tak i.

Hva sier lovverket om skolenedleggelse?

Formannskapet bestilte en uttalelse og rapport ang skolestruktur i desember 2019. Foreldreutvalget ved Seter skole og barnehage skulle også svare ut dette, og svaret fra foreldrene var tydelig på at selv om læringsresultatene peker oppover og fagkompetansen blant de ansatte på Seter skole og barnehage er god, ønsker de ikke lenger at barna skal gå ved Seter skole og barnehage. Årsaken til dette er synkende elevtall, ingen rekruttering/tilvekst og det sosiale miljøet med så få elever. I videre kontakt med foresatte på Seter er det løftet frem at vi nå må «tenke på elevenes muligheter for faglig utvikling og sosial omgang med jevnaldrende, og at drifta ikke lenger er forsvarlig verken pedagogisk eller sosialt for elevene».

Våren har vært urolig for skolene, og etter hvert er det nå landet at det kun er en elev som ikke har søkt seg bort eller flyttet fra skolen på Seter fra høsten av. Kommunens intensjon

har hele tiden vært å beholde skolen så lenge som mulig slik at vi fikk en ryddig prosess frem mot en eventuell nedleggelse. Deretter er det naturlig å flytte elevene over til Strand, slik at elevene får et større skolemiljø samtidig som de får fortsette å vokse opp i nærmiljøet sitt. Dette vil også ført til at vi kunne fått tettere kontakt mellom elevene ved de to skolene, noe gjennom ytterligere samarbeid i skoleåret som kommer og videre gjennom felles skole fra skoleåret 2021. Når vi nå sitter igjen med en elev, vil det være vanskelig å forsvare at skolen skal opprettholdes frem til høsten 2021.

Verken opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en skole. Avgjørelser knyttet til skolestruktur ligger i kjerneområdet av den kommunale handlefriheten. En avgjørelse må bygge på et kommunestyres økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer.

Skolenedleggelse og høringsinstanser

- Saken skal være tilstrekkelig opplyst
- Siden avgjørelsen om å legge ned en skole ikke er et enkeltvedtak, kommer ikke reglene i forvaltningslovens kap. IV (om saksforberedelse ved enkeltvedtak), V (om vedtaket) og VI (om klage og omgjøring) direkte til anvendelse. Det er likevel et generelt forvaltningsrettslig prinsipp at en sak skal være forsvarlig klarlagt før avgjørelse blir tatt. I en sak om skolenedleggelse betyr dette at kommunestyret skal ha rimelig kjennskap til synspunktene til de som berøres av nedleggelsen før et vedtak treffes.
- Uttalelse fra skolens SU og/eller FAU
- Fagforeningene for de ansatte ved skolen, grendelag og andre grupper og organisasjoner som kan ha interesse i saken
- Andre brukere av skolen som vil bli påvirket av en nedleggelse
- Andre brukerorganer ved skolene, for eksempel skolemiljøutvalg og elevråd
- Samarbeidsutvalg eller foreldreråd ved andre skoler som berøres
- Fylkeskommunen
- Det skal gis tilstrekkelig tid til uttalelse

Situasjonen er nå blitt slik at det er en elev som ikke har søkt om flytting fra Seter skole og barnehage. Foresatte ønsker ikke at eleven skal være der alene, og ønsker skolestart ved Strand barne- og ungdomsskole fra høsten 2020. Likevel må kommunen fullføre en prosess med nedlegging av Seter skole og barnehage.

Saken har vært forsøkt opplyst så godt som mulig hele veien siden bestilling om skolestruktur kom, men grunnet søknader om skolebytte og beskjed om flytting har situasjonen vært utfordrende. Samtidig har beboere på Seter hatt en del informasjon som kommunen ikke har hatt, og kanskje har foreldre opplevd det som at kommunen ikke har vært villig til å forholde seg til faktiske forhold.

I nedleggingsprosessen må både faste brukere av skolen og fylkeskommunen få rimelig tid til å uttale seg. I tillegg vil foresatte som fortsatt har en elev som helst ønsker å gå på Seter skole og barnehage, få mulighet til å gi en skriftlig uttalelse.